

UCHWAŁA NR _____/24
RADY MIASTA GDYNI
z dnia 26 czerwca 2024 r.

w sprawie petycji XX z dnia 20 marca 2024 r.

Na podstawie art. 9 ust. 2, art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 870), Rada Miasta Gdyni uchwala, co następuje:

§ 1. Nie uwzględnia się petycji XX z dnia 20 marca 2024 r.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Gdyni:
Tadeusz Szemiot

UZASADNIENIE

W dniu 21 marca 2024 r. (data na piśmie: 20 marca) do Biura Rady Miasta Gdyni wpłynęła petycja wniesiona drogą elektroniczną przez XX, skierowana do Rady Miasta Gdyni. Petycja była przedmiotem posiedzeń komisji stałej Skarg, Wniosków oraz Petycji Rady Miasta Gdynia na jej posiedzeniach dnia 20 maja oraz 24 czerwca 2024 r.

Komisja w pierwszej kolejności dokonała kontroli petycji pod względem formalnym tj. dokonano sprawdzenia, czy spełnia ona wymagania opisane w art. 4 ustawy o petycjach. W wyniku podjętych czynności ustalono, że petycja z 20 marca 2024 r. spełnia wymagania formalne stawiane petycjom wnoszonym przez osoby fizyczne. Została ona wniesiona w interesie podmiotu składającego petycję.

Treścią petycji jest, sformułowane w tytule, wezwanie o treści: *„Wzywam Radę Miasta Gdyni do podjęcia uchwały zobowiązującej prezydenta do zwrotu mieszkańcom Gdyni nielegalnie pobranych z naruszeniem ustawy opłat postojowych i dodatkowych w SPP”*. W treści petycji jej autor wyraża niezadowolenie sposobem, w jaki została rozpoznana przez Radę Miasta jego petycja z dnia 4 lutego 2024 r. (uchwałą nr LXI/1882/24 została przekazana do Prezydenta Miasta jako do organu właściwego do jej rozpatrzenia), oraz formułuje tezę, iż „Rada Miasta musi ponieść odpowiedzialność i naprawić szkody wyrządzone mieszkańcom Gdyni w skutek swojej niepraworządności w latach 2010 - 2015 w skutek podjęcia zmian uchwał prawa lokalnego niezgodnych z ustawą o drogach publicznych w styczniu 2010, marcu 2012 i czerwcu 2012”, diagnozując na koniec, że „Rada padła ofiarą autorytaryzmu Prezydenta”, podejmując uchwały nieznajdujące akceptacji u składającego petycję. Chaotyczny wywód, mający być może w zamierzeniach składającego petycję pełnić rolę uzasadnienia tytułowego wezwania, prowadzi autora do konkluzji, iż „Rada Miasta mogła zatrzymać nielegalny pobór opłat, ale zabrakło uczciwości, żeby przeciwstawić się autorytaryzmowi prezydenta, dlatego teraz powinna naprawić wyrządzone szkody.”

W gdyńskim Zarządzie Dróg i Zieleni (dalej jako ZDiZ) toczyło się w 2024 roku kolejne już postępowanie, wszczęte wskutek wniosku składającego petycję, w którym domagał się on naprawienia szkód i zwrotu nienależnie, jego zdaniem, pobranych opłat postojowych i dodatkowych. Wniosek ten był tożsamy z niniejszą, skierowaną do Rady Miasta Gdyni, petycją. Wnioskodawca, nie przyjmując do wiadomości kolejnych odpowiedzi udzielanych mu przez Dyrektora ZdiZw Gdyni, ponawiał żądania zwrotu w/w opłat. Ostatecznie, pismem z 4 czerwca 2024 r. poinformowano wnioskodawcę, że, jak wskazano w skierowanym do niego piśmie z 11 marca 2024 r., jego żądanie naprawienia szkód i zwrotu wniesionych opłat nie podlega rozpatrzeniu z powodów formalnych – wniosek dotyczący zwrotu wierzytelności z tytułu opłaty dodatkowej powinien zawierać informacje wskazujące jego podstawę, datę zdarzenia, numer rejestracyjny pojazdu, kwotę oraz sposób, w jaki roszczenie miałoby zostać zwrócone (gotówką czy na rachunek bankowy). Przypomniano również wnioskodawcy, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 kwietnia 2015 r. sygn. akt. III SA/Gd 944/14 wypowiedział się w kwestii żądania naprawienia szkód poprzez zwrot nienależnie pobranych opłat postojowych i opłat dodatkowych we wskazanym przez niego okresie (2009 rok). Sąd uznał wówczas, że *„Żądanie skarżącego dotyczące*

naprawienia szkód poprzez zwrot nienależnie pobranych opłat postojowych i opłat dodatkowych podlega odrzuceniu z uwagi na brak kognicji sądu administracyjnego w tego rodzaju sprawach, dla których właściwy jest sąd powszechny”.

Odnosząc się już bezpośrednio do treści petycji i do jej tytułowego wezwania, wskazać należy na ustrojowy podział kompetencji między prezydentem a radą miasta w zakresie zarządzania mieniem gminnym, jak również na usytuowanie tych organów względem siebie i niemożliwość wydawania prezydentowi miasta poleceń dotyczących realizacji konkretnych zachowań. Rada gminy nie jest organem uprawnionym do podjęcia uchwały w sprawie zobowiązania do wypłat jakichkolwiek należności lub uznawania roszczeń wniesionych w konkretnych sprawach, w tym także w indywidualnych i konkretnych sprawach o zapłatę przez gminę. Rady gmin rozstrzygają wyłącznie sprawy przekraczające zwykły zarząd mieniem komunalnym a bieżące gospodarowanie tym mieniem należy wyłącznie do kompetencji prezydenta miasta (burmistrza, wójta gminy). Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym gospodarowanie mieniem komunalnym należy do zadań wójta (burmistrza, prezydenta miasta). W myśl art. 31 tej ustawy to prezydent, a nie rada kieruje bieżącymi sprawami gminy i reprezentuje ją na zewnątrz. Uprawnienia dotyczące spraw majątkowych gminy przewidziano także dla rady gminy, ale ich zakres ma charakter zamknięty i nie podlega wykładni rozszerzającej. Nie należy do tych spraw zaciąganie konkretnych i indywidualnych zobowiązań. W art. 18 ust. 2 pkt 9 i 10 ustawy zastrzeżono, że do wyłącznej właściwości rady należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących wyłącznie spraw wymienionych w tym uregulowaniu. Nie należą do tych spraw sytuacje pośredniego lub bezpośredniego uznawania roszczeń indywidualnych lub grupowych. Co prawda, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy samorządowej do właściwości rady należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, jednakże ustanowione w tym uregulowaniu domniemanie właściwości rady gminy należy rozumieć tylko i wyłącznie w taki sposób, że rada jako organ o charakterze kolegiальnym i wieloosobowym może podejmować działania związane ze stanowieniem lub kontrolą. Rada nie może natomiast podejmować czynności, które należą do organu wykonawczego (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z 2 lipca 2008 r., sygn. II SA/Bd 345/08). Dlatego też Rada Miasta Gdyni jako organ, który nie gospodaruje mieniem, w tym należnościami pieniężnymi Miasta Gdynia, nie jest uprawniona do podejmowania uchwał, w których będzie w imieniu Miasta zaciągała zobowiązania lub uznawała roszczenia względem gminy. Tak jak niedopuszczalną i podjętą bez podstawy prawnej byłaby uchwała rady gminy, w której rada postanawiałaby, że gmina dokona wypłaty kwoty x rzecz podmiotu y, tak też pozbawiona podstawy prawnej jest uchwała, w której rada nakazywałaby prezydentowi miasta dokonania wypłaty (zwrotu) należności na rzecz grupy podmiotów. W obu tych sytuacjach rada gminy przekraczałaby przyznane jej ustawowo kompetencje wkraczając bezprawnie w ustawowe uprawnienia prezydenta miasta, który jest jedynym podmiotem uprawnionym do zaciągania zobowiązań w imieniu i na rachunek gminy. Rada gminy nie może wydawać też wiążących poleceń prezydentowi miasta. W ramach kompetencji rady gminy do określenia kierunków działania prezydenta nie mieści się bowiem wydawanie wiążących go poleceń co do sposobu załatwienia określonej sprawy. Rada gminy nie posiada kompetencji do kreowania zobowiązań i zlecania ich prezydentowi miasta poprzez realizację konkretnej sprawy. W normie prawnej zawartej w art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym nie mieści się nakazanie stosowania konkretnych rozwiązań prawnych ani załatwienie konkretnej sprawy.

Ustawodawca upoważnił radę gminy tylko do stanowienia o kierunkach działania wójta, a nie do określenia w jakich formach i/lub jakim trybie działania te mają być zrealizowane. Oznacza to, że uchwały rady w sprawie kierunków działania prezydenta miasta zobowiązujące go lub mające na celu doprowadzenie do wypłat z budżetu miasta wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego.

Z kolei refleksje składającego petycję, iż „Rada Miasta musi ponieść odpowiedzialność” oraz „Rada padła ofiarą autorytaryzmu Prezydenta” nie wypełniają dyspozycji art. 2 ust. 3 ustawy o petycjach, w myśl której przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. W szczególności rada gminy nie jest w polskim systemie prawnym organem w żaden sposób uprawnionym do odnoszenia się do emocji osób, które składają do niej skargi, wnioski bądź petycje.

Biorąc powyższe pod uwagę, petycję uznać należało za niezasługującą na uwzględnienie.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) i zostanie ona doręczona podmiotowi wnoszącemu petycję. Sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.